

# Subsidiebeleid gemeente Zevenaar

## *Zevenaar verbindt en stimuleert*

### INHOUDSOPGAVE

|                                                                                                                                                                                                                                         |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeswijzer .....                                                                                                                                                                                                                        | 2  |
| Samenvatting .....                                                                                                                                                                                                                      | 3  |
| 1. Inleiding .....                                                                                                                                                                                                                      | 5  |
| 2. Hoe is het proces gelopen .....                                                                                                                                                                                                      | 5  |
| 3. Uitgangspunten .....                                                                                                                                                                                                                 | 6  |
| Bijdragen in een rijk verenigingsleven .....                                                                                                                                                                                            | 6  |
| Investeren in initiatieven en activiteiten .....                                                                                                                                                                                        | 6  |
| Duidelijk communiceren over ambities en doelstellingen .....                                                                                                                                                                            | 6  |
| 4. Ambities nieuw subsidiebeleid .....                                                                                                                                                                                                  | 7  |
| 1. Betere aansluiting bij onze maatschappelijke opgaven. ....                                                                                                                                                                           | 7  |
| 2. Doelmatiger en rechtmatiger subsidiebeleid met minder regeldruk. ....                                                                                                                                                                | 7  |
| 5. Doelstellingen en resultaten nieuw subsidiebeleid .....                                                                                                                                                                              | 8  |
| 1.1 Per 1 januari 2021 wordt subsidie verleend aan verenigingen, accommodaties en organisaties die bijdragen aan het vergroten van kansen en mogelijkheden van inwoners. ....                                                           | 8  |
| 1.2 Vanaf 1 januari 2022 wordt 5% van het budget voor verenigingen en vrijwilligersorganisaties ingezet voor projectsubsidies, die bijdragen aan het vergroten van kansen en mogelijkheden van inwoners, oplopend tot 15% in 2024. .... | 8  |
| 1.3 Vanaf nu investeren we via gemeentelijk partnerschap in samenwerking .....                                                                                                                                                          | 8  |
| 2.1 Op 1 januari 2020 is het subsidiebeleid geharmoniseerd en het subsidieproces ingebed in de organisatie .....                                                                                                                        | 9  |
| 2.2 Vanaf 1 januari 2020 wordt bij de reguliere interne controle, dan wel bij de accountantscontrole van de jaarrekening, minimaal 95% van de verstrekte subsidies als rechtmatig beoordeeld .....                                      | 9  |
| 2.3 In 2022 is minimaal 70 procent van de verenigingen, accommodaties en organisaties die een subsidieaanvraag indienen tevreden over het subsidieproces, oplopend tot minimaal 80 procent in 2024. ....                                | 10 |
| 6. Algemene subsidieverordening en subsidieregeling .....                                                                                                                                                                               | 10 |
| 7. Financiën .....                                                                                                                                                                                                                      | 10 |
| 8. Overgang .....                                                                                                                                                                                                                       | 11 |
| 9. Vervolg .....                                                                                                                                                                                                                        | 11 |
| Bijlagen .....                                                                                                                                                                                                                          | 11 |

## LEESWIJZER

In de samenvatting staat de kern van de notitie.

In de inleiding staat een aantal overwegingen, trends en ontwikkelingen die betrekking hebben op het nieuwe subsidiebeleid.

In hoofdstuk 2 staat welke methodieken zijn ingezet en wie (en wat) hebben bijgedragen aan het nieuwe beleid.

Hoofdstuk 3 geeft een schets van het huidige beleid.

In hoofdstuk 4 en 5 wordt de aansluiting op de gemeentelijke beleidsdoelstellingen verwoord en worden de doelstellingen van het nieuwe subsidiebeleid beschreven, evenals de beoogde resultaten.

In hoofdstuk 6 wordt het juridisch kader van het nieuwe beleid geschetst en in hoofdstuk 7 het financieel kader.

In hoofdstuk 8 en 9 tenslotte wordt ingegaan op overgangsregelingen en hoe het beleid geïmplementeerd zal worden.

## **SAMENVATTING**

### **Aanleiding**

De gemeente Zevenaar is op 1 januari 2018 ontstaan door de herindeling van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar. Op grond van de wet algemene regels herindeling (Arhi) is de nieuwe gemeente verplicht om binnen twee jaar geharmoniseerd (subsidie)beleid te hebben. Dit is een kans om op basis van de huidige inzichten tot een rechtmatiger en doeltreffender subsidiebeleid te komen, dat aansluit bij de ambities van de nieuwe gemeente Zevenaar.

### **Ambities**

Wij koppelen subsidies aan onze maatschappelijke opgaven. Het subsidiebeleid is geen op zichzelf staand beleid, maar ondersteunend aan ambities die op andere terreinen zijn vastgesteld. De belangrijkste ambitie van het nieuwe subsidiebeleid luidt daarom:

1. Betere aansluiting bij onze maatschappelijke opgaven.

Daarnaast kent het nieuwe subsidiebeleid een randvoorwaardelijke ambitie, namelijk:

2. Doelmatiger en rechtmatiger subsidiebeleid met minder regeldruk.

### **Doelstellingen**

- 1.1 Per 1 januari 2021 wordt subsidie verleend aan verenigingen, accommodaties en organisaties die bijdragen aan het vergroten van kansen en mogelijkheden van inwoners.
- 1.2 Vanaf 1 januari 2022 wordt ten behoeve van ondersteuning op maat 5% van het budget voor verenigingen en vrijwilligersorganisaties ingezet voor incidentele activiteiten die bijdragen aan het vergroten van kansen en mogelijkheden van inwoners, oplopend tot 15% in 2024.
- 1.3 Vanaf nu investeren we via gemeentelijk partnerschap in samenwerking.
- 2.1 Op 1 januari 2020 is het subsidiebeleid geharmoniseerd en het subsidieproces ingebed in de gemeentelijke organisatie.
- 2.2 Vanaf 1 januari 2020 wordt bij de reguliere interne controle, dan wel bij de accountantscontrole van de jaarrekening, minimaal 95% van de verstrekte subsidies als rechtmatig beoordeeld.
- 2.3 In 2022 is minimaal 70 procent van de verenigingen, accommodaties en organisaties die een subsidieaanvraag indienen tevreden over het subsidieproces, oplopend tot minimaal 80 procent in 2024.

### **Resultaten**

- 1.1.1 Indien van toepassing is er uiterlijk 1 juni 2020 per beleidsterrein (zie subsidieregeling) een deelregeling met grondslagen opgesteld, op basis waarvan subsidie wordt verstrekt.
- 1.1.2 Voor accommodaties of organisaties die niet op grond van een deelregeling worden gesubsidieerd, worden vanaf 2020 ambities, doelstellingen en resultaten in de begroting benoemd.
- 1.1.3 In de subsidiebeschikking aan professionele organisaties leggen wij vanaf nu aanvullende afspraken vast over de eisen die aan de subsidie worden gekoppeld.
- 1.2.1 Er wordt in het tweede kwartaal van 2023 een evaluatierapport opgeleverd over het gebruik van de projectsubsidies.
- 1.3.1 Alle verenigingen kennen in 2020 de verenigingsondersteuner en de contactpersoon dorpen en wijken.
- 2.1.1 Per 1 januari 2020 beschikken we over de vastgestelde Algemene subsidieverordening Zevenaar 2020.
- 2.1.2 Per 1 januari 2020 werken we met een zoveel mogelijk gestandaardiseerd subsidieproces (met conceptbeschikkingen, aanvraagformulieren, vier-ogenprincipe, borging AVG, etc).
- 2.1.3 In 2019 zijn alle medewerkers die betrokken zijn bij subsidieverstrekking op interne cursus geweest.

- 2.2.1 Jaarlijks verstrekken we bij de jaarrekening een subsidieregister.
- 2.3.1 Prestatiesubsidies worden om de regeldruk te verminderen zoveel mogelijk voor meerdere jaren toegekend.
- 2.3.2 Vanaf 1 januari 2022 kunnen subsidies digitaal, via de gemeentelijke website, aangevraagd worden.

CONCEPT

## 1. INLEIDING

Op 1 januari 2018 is de nieuwe gemeente Zevenaar een feit geworden, na de fusie tussen de (voormalige) gemeente Zevenaar en de gemeente Rijnwaarden. Op grond van de wet algemene regels herindeling (Arhi) is de nieuwe gemeente verplicht om binnen twee jaar nieuw (subsidie)beleid te hebben. In de tussenliggende periode (2018-2019) zijn de regelingen van de beide voorgaande gemeenten via vastgesteld overgangsrecht van kracht.

Dit is een verplichting, maar wel een verplichting die kansen biedt. Kansen om niet louter een harmonisatie van beide onderling zeer verschillende (overgangs)regelingen te komen, maar ook om met moderne inzichten tot een modern en doeltreffend subsidiebeleid te komen dat aansluit bij wat de nieuwe gemeente Zevenaar wil zijn.

De gemeente Zevenaar wil het nieuwe subsidiebeleid inzetten om beleidsdoelen te realiseren en om maatschappelijke effecten van beleid te realiseren. Het nieuwe subsidiebeleid wordt ingezet als instrument om initiatieven uit de samenleving die bijdragen aan beoogde doelstellingen en ambities te stimuleren en extra te belonen.

Bij het ontwikkelen van het nieuwe subsidiebeleid hebben wij onszelf vragen gesteld zoals:

- Waar eindigt de verantwoordelijkheid van de overheid en waar begint die van de samenleving? Of moet men meer gedeelde verantwoordelijkheden nemen?
- Welke activiteiten dragen daadwerkelijk bij aan een lokale samenleving?
- Wat kunnen verenigingen en (vrijwilligers)organisaties aan die samenleving bijdragen?
- Welke activiteiten hebben steun nodig van de gemeente in de vorm van een subsidie?
- En welke activiteiten kunnen zonder steun, op een andere manier ondersteund worden, bijvoorbeeld vanuit 'de markt'?

Er is veel gezegd en geschreven over de 'terugtrekkende overheid'. In de praktijk is daar op lokaal niveau weinig sprake van. Gemeenten hebben sinds de invoering van de Wmo in 2007 steeds meer taken toebedeeld gekregen die voorheen bij de rijks- of provinciale overheden belegd waren. Met de grote decentralisaties in 2015 zijn gemeenten voor het grootste deel van het sociaal domein verantwoordelijk. Gemeenten zijn nog meer dienstverlener geworden en in sommige gevallen zelfs hulpverlener. De gemeentelijke overheid staat dus midden in de maatschappij. Er is hard aan deze (cultuur)omslag gewerkt. Er kan echter nog veel meer bereikt worden.

In dit subsidiebeleid willen wij de gemeente meer als partner laten zien dan eenvoudigweg als een subsidieverlener. Door gericht (en beleidsmatiger) te ondersteunen kunnen gemeentelijke doelen beter worden bereikt en worden verenigingen en organisaties doelmatiger gefaciliteerd bij wat zij daadwerkelijk nodig hebben. En dit moet voor de inwoner leiden tot een breed en kwalitatief aanbod van diensten en faciliteiten.

## 2. HOE IS HET PROCES GELOPEN

Er heeft een proces plaatsgevonden waarbij zowel het gemeentebestuur, de gemeentelijke organisatie als het maatschappelijk middenveld is betrokken.

Er is gestart met doornemen van alle beschikbare informatie rond vigerend beleid en subsidiebeleid in het bijzonder. Met alle betrokken (beleids)medewerkers zijn interviews gehouden. Met deze input is een basisdocument samengesteld dat is gespiegeld aan de medewerkers. Het plan van aanpak voor de harmonisatie is in het college besproken.

Het meest belangrijk zijn de informatieavonden met het maatschappelijk middenveld geweest. In een vijftal druk bezochte avonden is met de verenigingen en organisaties gediscussieerd over hoe het toekomstig subsidiebeleid het best zou kunnen aansluiten bij de wensen en behoeften van alle betrokken

partijen, inclusief de gemeente. Er is waardevolle informatie opgehaald die grotendeels is verwerkt in deze nota. Aan de gemeenteraad is een terugkoppeling gegeven van wat in het veld is opgehaald. [wordt verder aangevuld na tweede consultatieronde].

### **3. UITGANGSPUNTEN**

De consultatie van betrokken verenigingen, accommodaties en organisaties heeft de volgende uitgangspunten opgeleverd.

#### ***Bijdragen in een rijk verenigingsleven***

De veranderende rol van de gemeente kan voor enige onrust zorgen bij de verenigingen en organisaties die jarenlang vanzelfsprekend hun subsidie hebben ontvangen.

Wij blijven voorop stellen dat het verenigingsleven dat bijdraagt aan geformuleerde beleidsdoelen en dat een positieve stimulans heeft op het leefklimaat en de burgerparticipatie, daarbij op allerlei manieren wordt ondersteund.

De zorg die bij verenigingen en organisaties leeft als het gaat om bestaanszekerheid wordt onderkend. Het nieuwe subsidiebeleid biedt ruimte om die bestaanszekerheid juist voor een langere periode te bieden, bijvoorbeeld door voor een langere periode subsidie te verlenen. Maar ook door snel extra activiteitsubsidies toe te kennen als die activiteiten relevant zijn. En daarnaast door verenigingen op andere wijzen te ondersteunen.

Van verenigingen en organisaties wordt gevraagd na en mee te denken over maatschappelijke relevantie en draagvlak binnen hun kern of de gemeente. Wij verwachten dat de kernactiviteiten gekoppeld zijn aan maatschappelijke en gemeentelijke doelen. De vanzelfsprekendheid van de subsidie verdwijnt. Wat de verenigingen en organisaties van de gemeente mogen verwachten, is weergegeven in hoofdstuk 4 en 5. Het gaat echter niet alleen om doelen, rechten, plichten en prestaties. Zevenaar heeft een breed en gevarieerd verenigingsleven. Dit zorgt voor een fijne samenleving om in te wonen. Dit verenigingsleven moet blijvend worden ondersteund zodat het kan blijven bijdragen aan een uitdagende en stimulerende samenleving.

#### ***Investeren in initiatieven en activiteiten***

Het nieuwe subsidiebeleid moet inspirerend werken voor verenigingen en organisaties die nieuwe initiatieven ontplooiën. Nieuwe initiatieven die gemeentelijk beleid stimuleren worden (extra) beloond en ondersteund. Ondersteuning die niet per se in de vorm van een subsidie hoeft te zijn. Het kan ook gaan om krachtenbundeling, informeren, netwerken, etc.

Het subsidiebeleid geldt voor verenigingen, organisaties en/of stichtingen (rechtspersonen). Het is ook voor (groepen) particulieren mogelijk om initiatieven en activiteiten te ontplooiën die bijdragen aan de maatschappij. Hiervoor is de regeling 'DoeDuiten' opgesteld. Deze middelen zijn bedoeld om initiatiefnemers met een goed idee snel een duwtje in de rug te geven om hun idee te kunnen realiseren. De ideeën moeten een bijdrage leveren aan het vitaler en levendiger maken van de gemeente Zevenaar. Het is zeker denkbaar dat initiatieven elkaar zullen raken, doordat verenigingen en particulieren elkaar vinden in samenwerking. De gemeente ondersteunt deze samenwerking en zoekt naar mogelijkheden om deze initiatieven het beste te kunnen ondersteunen.

#### ***Duidelijk communiceren over ambities en doelstellingen***

Te vaak is in de afgelopen periode gehoord dat subsidieaanvragen zijn afgewezen omdat ze niet voldeden aan beleid. Dat is demotiverend. Het is belangrijk dat de gemeente duidelijk aangeeft wat het beleid is. Wij hebben goed naar de participanten geluisterd en hebben daar opgehaald dat er grote behoefte is aan kaders. Deze kaders geven wij u mee in de volgende paragrafen.

#### 4. AMBITIES NIEUW SUBSIDIEBELEID

Het subsidiebeleid is geen op zichzelf staand beleid, maar ondersteunend aan ambities die op andere terreinen zijn vastgesteld. De belangrijkste ambitie van het nieuwe subsidiebeleid luidt daarom:

**1. *Betere aansluiting bij onze maatschappelijke opgaven.***

Daarnaast kent het nieuwe subsidiebeleid een randvoorwaardelijke ambitie, namelijk:

**2. *Doelmatiger en rechtmatiger subsidiebeleid met minder regeldruk.***

Voor een uitgebreide toelichting op de betreffende maatschappelijke opgaven verwijzen wij naar de beleidsnota's. Deze zijn onder meer toegankelijk via de jaarlijkse kadernota en begroting. De basis van het nieuwe subsidiebeleid ligt in het collegeprogramma *Vernieuwend verder*. Ook de visie burgerparticipatie geeft veel richting aan het nieuwe subsidiebeleid. Samenvattend zijn de belangrijkste maatschappelijke opgaven waartoe wij subsidies als middel willen inzetten:

*Het vergroten van kansen en mogelijkheden van inwoners*

Gebaseerd op het coalitieprogramma *Vernieuwend Verder* wordt er vanuit het sociaal domein gewerkt met één overkoepelende ambitie: het vergroten van kansen en mogelijkheden van inwoners. Vanwege de complexiteit en samenhang in het sociaal domein zijn daarbij subambities benoemd. Het subsidiebeleid is ondersteunend aan de overkoepelende ambitie en een aantal van de inhoudelijke subambities, te weten:

- Vergroten participatie in de samenleving. Hiertoe rekenen we ook versterken sociale cohesie en inclusieve samenleving.
- Aantrekkelijker en passender cultuur en sport aanbod.
- Verbeteren gezondheid van inwoners.
- Vergroten opgroeikansen.

*Klantgericht, resultaatgericht en samenwerking*

De visie op burgerparticipatie is in december 2018 in de raad behandeld. Uitgangspunt in *Zevenaar verbindt* is dat de gemeente optreedt als verbinder om samen met partners nieuwe en creatieve antwoorden te geven op maatschappelijke vraagstukken. In de visie wordt uitgegaan van de kracht van de samenleving. De gemeente faciliteert de inwoner in de uitvoering (waar wenselijk en mogelijk). Focuspunten voor de ambtelijke organisatie zijn *service op maat, verbindend handelen* en *gastvrije dienstverlening*. Drie kernwaarden geven richting aan en zijn een toetssteen voor het individuele en collectieve handelen binnen de ambtelijke organisatie: *klantgericht, resultaatgericht* en *samenwerking*. Deze focuspunten en kernwaarden zijn in deze subsidienota verwerkt.

*Toekomstig beleid*

Belangrijke thema's benoemd in *Vernieuwend verder* zijn onder andere leefbaarheid, vrijetijdseconomie, duurzaamheid en mobiliteit en bereikbaarheid. Allemaal thema's waar het subsidiebeleid als instrument wezenlijk voor kan worden ingezet. Op een aantal van deze terreinen wordt momenteel nieuw beleid ontwikkeld. Door het formuleren van concrete doelen kan subsidie gericht worden ingezet om betrokken organisaties te stimuleren zich hiervoor (extra) in te zetten. Het subsidiebeleid en de bijbehorende regeling bieden de mogelijkheid eenvoudig beleidsregels vast te stellen, aansluitend op de gemeentelijke beleidsdoelen.

*Randvoorwaardelijke ambitie: een doelmatiger en rechtmatiger subsidiebeleid, met minder regeldruk*

De doelmatigheid en rechtmatigheid van de verstrekte subsidies moet worden verbeterd, met een verlaging van de regeldruk waar mogelijk, voor zowel organisaties die subsidie aanvragen, als ook voor de gemeentelijke organisatie bij het toetsen, toekennen en vaststellen van de subsidie.

## 5. DOELSTELLINGEN EN RESULTATEN NIEUW SUBSIDIEBELEID

Om de ambities van het subsidiebeleid waar te maken, zijn onderstaande doelstellingen geformuleerd.

### ***1.1 Per 1 januari 2021 wordt subsidie verleend aan verenigingen, accommodaties en organisaties die bijdragen aan het vergroten van kansen en mogelijkheden van inwoners.***

Het totaal aanbod aan geformuleerd beleid inclusief het subsidiebeleid moet een potentiële aanvrager stimuleren activiteiten te organiseren die hieraan bijdragen. Het subsidiebeleid moet activiteiten mogelijk maken, niet onmogelijk. Verenigingen worden uitgedaagd in hun creativiteit. De gemeente kijkt aan de voorkant mee met de aanvrager en zoekt de ruimte in de subsidieregeling. Het antwoord is standaard *ja (mits)* en niet *nee*.

#### Resultaten:

- 1.1.1 Indien van toepassing is er uiterlijk 1 juni 2020 per beleidsterrein (zie subsidieregeling) een deelregeling met grondslagen opgesteld, op basis waarvan subsidie wordt verstrekt.
- 1.1.2 Voor accommodaties of organisaties die niet op grond van een deelregeling worden gesubsidieerd, worden vanaf 2020 ambities, doelstellingen en resultaten in de begroting benoemd.
- 1.1.3 In de subsidiebeschikking aan professionele organisaties leggen wij vanaf nu aanvullende afspraken vast over de eisen die aan de subsidie worden gekoppeld.

### ***1.2 Vanaf 1 januari 2022 wordt 5% van het budget voor verenigingen en vrijwilligersorganisaties ingezet voor projectsubsidies, die bijdragen aan het vergroten van kansen en mogelijkheden van inwoners, oplopend tot 15% in 2024.***

De gemeente wil het verenigingsleven blijven ondersteunen. Een financiële ondersteuning blijft daarom de basis, hoewel de huidige grondslagen zullen wijzigen.

Er liggen daarnaast kansen voor verenigingen en organisaties die hun activiteiten willen uitbreiden en meer willen samenwerken. Door meer bij te dragen aan de maatschappelijke opgaven kunnen verenigingen en organisaties op meer ondersteuning rekenen. Niet iedere organisatie is hetzelfde en zelfs (bijna) identieke organisaties kunnen andere vragen hebben. Niet elke vraag is hetzelfde en dat zal ook voor het antwoord gelden. Het nieuwe subsidiebeleid moet inspirerend werken voor verenigingen en organisaties die nieuwe initiatieven ontplooiën.

Ondersteuning hoeft overigens niet per se in de vorm van een subsidie hoeft te zijn. Het kan ook gaan om krachtenbundeling, informeren, netwerken, etc.

#### Resultaat:

- 1.2.1 Er wordt in het tweede kwartaal van 2023: een evaluatierapport opgeleverd over het gebruik van de projectsubsidie.

### ***1.3 Vanaf nu investeren we via gemeentelijk partnerschap in samenwerking***

Door het bundelen van krachten kan er meer mogelijk worden. De gemeente wil deze bewegingen stimuleren en mogelijk maken. Subsidie wordt ingezet om te verbinden. Dat kan letterlijk worden genomen door samenwerkingen te stimuleren, maar ook om mensen en organisaties samen te brengen. Samenwerking is een cruciaal element in onze samenleving. Een element dat helaas in de hectisch moderne tijd wat lijkt af te zwakken. Men kent elkaar niet meer zo goed als vroeger. Waar vroeger makkelijker de verbinding werd gezocht, is men nu vaak onbekend of soms zelfs concurrent. Als verbindingen worden gezocht, of als bestaande verbindingen worden versterkt, wordt dit actief ondersteund door de gemeente.

Dit in de vorm van een loket en een verenigingsondersteuner om verenigingen niet alleen in subsidiezaken te ondersteunen maar ook bij andere uitdagingen waar verenigingen voor staan, zoals bijvoorbeeld professionaliseren en het voldoen aan wettelijke en andere overheidseisen. Hierdoor blijft er meer tijd over voor de (kern)activiteiten van de vereniging en (het ontwikkelen van) nieuwe initiatieven die bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelen.

Informatie is vaak versnipperd aanwezig. Door als gemeente kennisdeling te faciliteren, (o.a. samen met Sportcontact Zevenaar) bijvoorbeeld door netwerkbijeenkomsten te organiseren, of een digitaal platform in te richten, kan deze kennis worden gedeeld en kunnen nieuwe samenwerkingsvormen ontstaan. Hierdoor kan ook het vrijwillig kader worden versterkt en kan de bestuurskracht toenemen.

Ook samenwerkingen met (semi-)professionele organisaties als Caleidoz en Kunstwerk! moeten leiden tot win-win situaties en niet tot (al of niet ervaren) concurrentie.

Resultaat:

- 1.3.1 Alle verenigingen kennen in 2020 de verenigingsondersteuner en de contactpersoon dorpen en wijken.

**2.1 *Op 1 januari 2020 is het subsidiebeleid geharmoniseerd en het subsidieproces ingebed in de organisatie***

Een belangrijke reden voor het opstellen van het nieuwe subsidiebeleid en de nieuwe Algemene Subsidieverordening is de verplichting tot het harmoniseren van het oude subsidiebeleid van beide vroegere gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden. Dit om ervoor te zorgen dat in de gemeente Zevenaar gelijke regels worden gehanteerd. Door het opstellen van nieuwe regels, een vereenvoudiging daarvan en het goed inregelen van het subsidieproces werken we aan het verbeteren van de rechtmatigheid.

In het huidige subsidiebeleid zijn veel grondslagen en zelfs soorten subsidies niet meer herleidbaar tot beleid of doeltreffendheid. Ook werken ze door oncontroleerbaarheid en arbeidsintensiviteit inefficiëntie in de hand.

Wij werken toe naar andere, eenvoudige en efficiënte grondslagen. Concreet betekent dit dat bijvoorbeeld ledensubsidies gestaffeld worden en er sprake kan zijn van een basissubsidiebedrag.

Wij kennen vanaf 2020 alleen nog maar (meer)jaarlijkse prestatiesubsidies en eenmalige projectsubsidies (activiteitsubsidies).

Prestatieafspraken worden zwaarder naarmate de hoogte van de subsidie toeneemt. In de praktijk betekent dit een onderscheid tussen professionele en vrijwilligersorganisaties bij de toekenning en verantwoording. Aan vrijwilligersorganisaties kunnen niet dezelfde eisen worden gesteld als aan organisaties waar een belangrijk deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door professionele krachten. Professionele organisaties hebben veelal specifieke uitvoeringstaken binnen het gemeentelijk beleid, waaraan de gemeente door middel van contracten of prestatieovereenkomsten meer sturing wil geven. Met deze vastgelegde afspraken wordt een zakelijke relatie tussen de gemeente (opdrachtgever) en de gesubsidieerde instelling (opdrachtnemer) nagestreefd. Hiermee wordt de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het subsidiebeleid versterkt en worden de effecten van subsidies zichtbaar gemaakt. De aanvraag en de verantwoording worden eenvoudiger zodat beide partijen elkaar minder werk bezorgen. Dat past bij een partnerschap met vertrouwen.

Resultaat:

- 2.1.1 Per 1 januari 2020 beschikken we over de vastgestelde Algemene subsidieverordening Zevenaar 2020.
- 2.1.2 Per 1 januari 2020 werken we met een zoveel mogelijk gestandaardiseerd subsidieproces (met conceptbeschikkingen, aanvraagformulieren, vier-ogenprincipe, borging AVG, etc).
- 2.1.3 In 2019 zijn alle medewerkers die betrokken zijn bij subsidieverstrekking op interne cursus geweest.

**2.2 *Vanaf 1 januari 2020 wordt bij de reguliere interne controle, dan wel bij de accountantscontrole van de jaarrekening, minimaal 95% van de verstrekte subsidies als rechtmatig beoordeeld.***

Voor de gemeente is het van belang dat subsidies rechtmatig worden verstrekt.

Resultaat:

- 2.2.1 Jaarlijks verstrekken we bij de jaarrekening een subsidieregister.

**2.3 In 2022 is minimaal 70 procent van de verenigingen, accommodaties en organisaties die een subsidieaanvraag indienen tevreden over het subsidieproces, oplopend tot minimaal 80 procent in 2024.**

Resultaten:

- 2.3.1 Prestatiesubsidies worden om de regeldruk te verminderen zoveel mogelijk voor meerdere jaren toegekend.
- 2.3.2 Vanaf 1 januari 2022 kunnen subsidies digitaal, via de gemeentelijke website, aangevraagd worden.

## **6. ALGEMENE SUBSIDIEVERORDENING EN SUBSIDIEREGELING**

De Algemene Subsidieverordening (Asv) geeft het juridisch kader weer van het subsidiebeleid. Het gaat hierbij om juridische beginselen zoals reikwijdte, aanvraag- en beslistermijnen en weigerings- intrekking- en terugvorderingsgronden.

Er is gekozen om de Asv zo beknopt als mogelijk te houden om tegemoet te komen aan de wens een eenvoudig en helder subsidiebeleid in te stellen. Een aantal juridische basiskaders is echter noodzakelijk. In deze Asv gaat de gemeenteraad over de (financiële) kaders. De inhoud is belegd bij het college en wordt weergegeven in de subsidieregeling en onderliggende deelregelingen.

Deze subsidieregeling vormt samen met deze beleidsnota en de Asv het totale kader van het nieuwe subsidiebeleid. In de subsidieregeling wordt per beleidsterrein (deelregeling) ingegaan op de doelstelling, de beoogde maatschappelijke effecten en de activiteiten die voor subsidie in aanmerking komen.

In de lijn van het vervangen van vanzelfsprekendheid door doeltreffendheid kennen wij nog maar twee soorten subsidies:

- Prestatiesubsidies voor terugkerende activiteiten (voorheen *meerjaren of budget* subsidies) die uiterlijk 1 mei voorafgaand aan het subsidiejaar moet worden aangevraagd, maar die wel meerjarig kan worden verleend;
- Projectsubsidies voor eenmalige activiteiten die op meerdere momenten kan worden aangevraagd.

Subsidies worden verleend als de activiteit aansluit bij gemeentelijk beleid en als de activiteit in het belang is van de inwoners van de gemeente Zevenaar.

Om efficiëntie te bewerkstelligen en samenwerking te bevorderen komt een reeds door een andere organisatie georganiseerde activiteit niet nogmaals in aanmerking voor subsidie. Een uitzondering kan gemaakt worden als de activiteit in afzonderlijke kernen plaatsvindt.

Verder moet een subsidie noodzakelijk zijn om een activiteit mogelijk te maken. De hoogte van het te verlenen bedrag kan afhangen of er andere inkomsten (mogelijk) zijn.

## **7. FINANCIËN**

Zevenaar verleent jaarlijks voor meer dan € 5.000.000 aan subsidies (2019). Het overgrote deel (€ 4.656.000) betreft prestatiesubsidies aan specifieke, veelal professionele organisaties, die een onderdeel van het gemeentelijk beleid ondersteunen of uitvoeren. Hieronder vallen onder meer Ataro en sporthallen, de Boskuul, peuterspeelzalen, Kunstwerk! en Caleidoz.

Verenigingen en stichtingen (sport, cultuur en welzijn), gemeenschapshuizen en wijkcentra, festivals, feesten en herdenkingen worden jaarlijks voor ongeveer € 463.000 gesubsidieerd. Deze organisaties waren

tot nu toe veelal opgenomen in de zogenaamde Welzijnsprogramma's van beide gemeenten. In dit laatste bedrag is ook een jaarlijks budget van ongeveer € 25.000 opgenomen voor incidentele subsidies.<sup>1</sup>

#### *Budgettair neutraal*

Vooralsnog wordt er vanuit gegaan dat het totaalbudget dat nu beschikbaar is voor subsidie gehandhaafd blijft. Wij gaan verenigingen die meer doen wel meer belonen. Dat betekent dat verenigingen die hun specifieke activiteiten voor hun eigen achterban organiseren dat zeker moeten blijven doen, maar dat de hoogte van de ondersteuning kan wijzigen als er geen direct raakvlak is met beleid of beleidsdoelen. Wij vragen deze verenigingen om na en mee te denken over maatschappelijke relevantie en nodigen hen uit met de gemeente in gesprek te gaan.

Vanaf 2021 kunnen per deelgebied andere keuzes gemaakt worden op basis van prioriteiten en beleidsfocus. Hiervoor wordt een percentage van de jaarlijkse subsidie voor organisaties op het gebied van sport, cultuur en welzijn overgeheveld naar het budget voor projectsubsidies.

- Voor 2021 is dat 5% van € 463.000, afgerond 25.000.
- Voor 2022 is dat 10% van € 463.000, afgerond 47.000.
- Voor 2023 is dat 15% van € 463.000, afgerond 69.500.

#### *Indexering*

Indien de raad dit zo bepaalt, wordt jaarlijks een indexering toegepast op de subsidiebedragen.

Als regel geldt het percentage zoals jaarlijks in de begrotingscyclus wordt bepaald. Deze kan overigens ook op 0% worden vastgesteld. Hierbij wordt opgemerkt dat de dit indexcijfer niet noodzakelijk parallel loopt met de (commerciële) huurverhogingen, waar organisaties mee te maken kunnen krijgen.

## **8. OVERGANG**

Voor 2018 en 2019 hebben de voormalige gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden overgangsregelingen ingesteld. Prestatiesubsidies voor 2020 gemeente Zevenaar moeten voor 1 oktober 2019 worden aangevraagd en worden getoetst en verleend en/of afgewezen aan het nieuwe beleid. Gezien de korte termijn wordt voor 2020 de reguliere aanvraag gerelateerd aan de huidige subsidiehoogte. Nieuwe aanvragen vallen onder het nieuwe beleid. Vanaf 2021 wordt voorzien in een afbouw van de jaarlijkse subsidie (zie onder 7 financiën). In 2023 wordt het aanvragen van de projectsubsidies geëvalueerd. Op basis daarvan vindt eventueel bijstelling van de werkwijze plaats.

## **9. VERVOLG**

Een conceptversie van deze nota wordt informatief besproken met de gemeenteraad en voorgelegd aan verenigingen/organisaties in een inspraaktraject. Dit leidt mogelijk tot een aantal aanpassingen. Van de te ontvangen reacties en eventuele aanpassingen wordt een reactiedocument gemaakt.

Na doorlopen van de inspraakprocedure wordt het beleidsplan aangepast op de reacties en voor het einde van 2019 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

## **BIJLAGEN**

1. Algemene Subsidieverordening Zevenaar 2020.
2. Overzicht begrootte subsidies Zevenaar 2019-2022.
3. Zeven adviezen voor effectieve subsidiering.

---

<sup>1</sup> De gemeentelijke begroting wordt momenteel in het project 'basis op orde' geherstructureerd. Het in deze nota opgenomen totaalbedrag kan hierdoor mogelijk nog bijgesteld worden.

## Bijlage 2, Overzicht subsidiebudgetten 2019-2022 (uit de gemeentelijke begroting)

|                                      |                            | 2019      | 2020      | 2021      | 2022      |
|--------------------------------------|----------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| FCL Omschrijving                     | ECL Omschrijving           | begroting | begroting | begroting | begroting |
| Integraal veiligheidsbeleid          | Subsidie                   | 3.933     | 3.933     | 3.933     | 3.933     |
| Openbaar vervoer                     | Subsidie                   | 3.000     | 3.000     | 3.000     | 3.000     |
| Peuterspeelzalen                     | Subsidie                   | 568.931   | 586.931   | 586.931   | 586.931   |
| Sportbeoefening- en bevordering      | Subsidie welzijnsprogramma | 120.113   | 120.113   | 120.113   | 120.113   |
| Sportbeoefening- en bevordering      | Subsidie                   | 67.900    | 67.900    | 67.900    | 67.900    |
| Boskuul                              | Subsidie                   | 32.288    | 32.288    | 32.288    | 32.288    |
| Sportbedrijf                         | Subsidie                   | 39.943    | 39.943    | 39.943    | 39.943    |
| Sporthallen                          | Subsidie                   | 71.538    | 71.538    | 71.538    | 71.538    |
| Opvang minderheden (asielzoekers)    | Subsidie                   | 22.301    | 22.301    | 22.301    | 22.301    |
| Culturele organisaties               | Subsidie Kunstwerk         | 663.839   | 663.839   | 663.839   | 663.839   |
| Kunst en cultuur                     | Subsidie                   | 89.789    | 89.814    | 89.814    | 89.814    |
| Kunst en cultuur                     | Subsidie welzijnsprogramma | 98.820    | 98.820    | 98.820    | 98.820    |
| Kunst en cultuur                     | Subsidie Filmhuis          | 7.856     | 7.893     | 7.893     | 7.893     |
| Stedencontact                        | Subsidie                   | 13.014    | 13.014    | 13.014    | 13.014    |
| Musea                                | Subsidie Kunstwerk         | 75.262    | 75.262    | 75.262    | 75.262    |
| Monumenten en archeologie            | Subsidie                   | 15.670    | 15.670    | 15.670    | 15.670    |
| Lokale omroep                        | Subsidie                   | 27.865    | 27.951    | 27.951    | 27.951    |
| Openbare bibliotheek                 | Subsidie Kunstwerk         | 527.650   | 527.650   | 527.650   | 527.650   |
| Recreatie en toerisme                | Subsidie                   | 15.036    | 15.036    | 15.036    | 15.036    |
| Algemeen maatschappelijk werk        | Subsidie                   | 128.671   | 128.671   | 128.671   | 128.671   |
| Burgerkracht bevorderen / mantelzorg | Subsidie                   | 118.081   | 118.081   | 118.081   | 118.081   |
| Gemeenschapshuizen/wijkcentra        | Subsidie                   | 69.113    | 69.113    | 69.113    | 69.113    |
| Maatschappelijke ondersteuning       | Subsidie                   | 520.373   | 520.422   | 520.422   | 520.422   |
| Maatschappelijke ondersteuning       | Subsidie welzijnsprogramma | 10.153    | 10.153    | 10.153    | 10.153    |
| Maatschappelijke ondersteuning       | Subsidie Caleidoz          | 287.055   | 287.055   | 287.055   | 287.055   |
| Ouderen                              | Subsidie welzijnsprogramma | 22.664    | 22.664    | 22.664    | 22.664    |
| Ouderen                              | Subsidie Caleidoz          | 553.078   | 553.078   | 553.078   | 553.078   |
| Ouderen                              | Subsidie                   | 8.877     | 8.877     | 8.877     | 8.877     |
| Overig jeugd- en jongerenwerk        | Subsidie                   | 169.167   | 169.167   | 169.167   | 169.167   |
| Overig jeugd- en jongerenwerk        | Subsidie Caleidoz          | 207.891   | 207.891   | 207.891   | 207.891   |
| Overig jeugd- en jongerenwerk        | Subsidie welzijnsprogramma | 25.783    | 25.783    | 25.783    | 25.783    |
| Clënten-ondersteuning                | Subsidie                   | 332.251   | 332.251   | 332.251   | 332.251   |
| Innovatiekosten                      | Subsidie                   | 132.563   | 132.563   | 132.563   | 132.563   |
| Bijzondere bijstand                  | Subsidie Caleidoz          | 25.000    | 25.000    | 25.000    | 25.000    |
| Bijzondere bijstand                  | Subsidie                   | 17.000    | 17.000    | 17.000    | 17.000    |
| Hulp bij het huishouden              | Subsidie                   | 11.842    | 11.842    | 11.842    | 11.842    |
| Volksgezondheid                      | Subsidie                   | 813       | 813       | 813       | 813       |
| Oud papier en karton                 | Subsidie                   | 14.000    | 14.000    | 14.000    | 14.000    |
|                                      |                            | 5.119.123 | 5.137.320 | 5.137.320 | 5.137.320 |

## **Bijlage 3, Zeven adviezen voor effectieve subsidiëring**

De rekenkamer van de gemeente Nijmegen heeft enige tijd geleden onderzoek gedaan naar de effectiviteit van subsidies en heeft hieruit zeven lessen gedestilleerd. Deze lessen zijn betrokken bij het nieuwe subsidiebeleid Zevenaar.

### **Stel concrete doelen en maak die duidelijk**

De gemeente moet concreet beleid vaststellen en beleidsdoelen formuleren. Dit beleid moet met de partners in de samenleving worden samengesteld. De beleidsdoelen moeten gezamenlijke doelen zijn. Dit creëert bekendheid en draagvlak. De vervolgstap is om de beleidsdoelen te koppelen aan prestaties.

### **Verbind doelen en gevraagde prestaties**

De gemeente moet met name in de uitvoering duidelijk zijn welke prestaties worden verwacht voor de aangevraagde en verleende subsidie. Dit moet in de beschikking worden opgenomen. De geleverde prestaties moeten aan het desbetreffende beleid worden gekoppeld.

### **Monitor prestaties subsidieontvangers**

Het gaat te ver om elke verleende subsidie te relateren aan een geleverde prestatie. Een kleine waarderingssubsidie kan heel effectief zijn zonder dat er een direct beleidsdoel meteen zichtbaar is. Prestatiemeting is hierbij vaak niet efficiënt of aan de orde. Door subsidies te categoriseren kan het zwaartepunt van prestatiemeting en beleidsmonitoring bij de hogere subsidiecategorieën komen te liggen. Hiermee ontstaat er balans tussen verlening en efficiëntie.

### **Evalueer subsidies op effectiviteit**

Door subsidie te categoriseren kunnen trends in beleidsontwikkeling worden gevolgd. Dat is effectiever dan detailsturing.

### **Zorg voor adequate sturings- en beheersingsinformatie**

Het is belangrijk om informatietools in te zetten om op de lange duur effectiviteit van subsidies (en met name de grote lijnen) te kunnen monitoren. Hierbij moet worden meegenomen dat niet alle subsidies (direct) meetbaar zijn.

### **Voorkom versnippering**

Door keuzes te maken beleidsdoelen kan specifiek gesubsidieerd worden. Zorg daarbij voor partijen die elkaar versterken. Samenwerking kan ook hierbij bijzonder effectief zijn.

### **Overweeg alternatieven voor subsidieverlening**

Subsidie is niet altijd de oplossing. Vanuit verenigingen en organisaties is er vaak meer behoefte aan ondersteuning, bijvoorbeeld in kennis- en informatieoverdracht, communicatie, netwerk(bijeenkomst)en et cetera. Vanuit de gemeente kun je soms ook overwegen om andere middelen in te zetten om beleidsdoelen te bereiken zoals inkoop (middels aanbesteding). Dit geldt met name voor de hogere subsidies en zwaardere beleidsvragen.